

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ»

Τοπικές καλλιέργειες των Κοκκινοχωριών και αειφορία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:30).

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας και τις συνθήκες που επικρατούν στα προτεινόμενα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Διερευνήσουν πληροφοριακό υλικό σχετικό με τα Κοκκινοχώρια και να εντοπίσουν τα χωριά που ανήκουν στην περιοχή.
- Γνωρίσουν διάφορα γεωργικά φυτά και τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάπτυξή τους.
- Γνωρίσουν τις γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο.
- Μελετήσουν τις φυσικές και χημικές ιδιότητες του κοκκινοχώματος.
- Μελετήσουν μορφολογικά χαρακτηριστικά των καλλιεργούμενων φυτών και τους τρόπους αναπαραγωγής τους.
- Συνειδητοποιήσουν το πρόβλημα της υπεράντλησης νερού από τον υδροφόρο ορίζοντα των Κοκκινοχωριών και την ανάγκη εξοικονόμησής του.
- Αντιληφθούν τη σημασία του εδάφους της περιοχής στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των Κοκκινοχωριών.
- Συνειδητοποιήσουν τις διαφορές μεταξύ της συμβατικής και της βιολογικής καλλιέργειας και πώς αυτές μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής.
- Αντλήσουν πληροφορίες από πρωτογενείς πηγές σχετικές με το επάγγελμα του/της γεωργού και τη γεωργία στην περιοχή των Κοκκινοχωριών.
- Συνειδητοποιήσουν ότι η στήριξη των τοπικών γεωργικών προϊόντων είναι βασικός παράγοντας για τη διασφάλιση της αειφορίας στην περιοχή.

- Αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας, διαλόγου, κριτικής σκέψης και επιχειρηματολογίας σε ζητήματα που αφορούν στην παραγωγή και την κατανάλωση τοπικών γεωργικών προϊόντων.
- Προτείνουν λύσεις και δράσεις στα πλαίσια της αειφορίας για προώθηση και βελτίωση των καλλιεργειών στα Κοκκινοχώρια.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:30 Άφιξη - καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο. Συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

09:30 - 10:30 Εισαγωγή στη θεματική ενότητα του προγράμματος μέσα από την προβολή σύντομου βίντεο για το περιβάλλον και τη γεωργική ανάπτυξη στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο και των Κοκκινοχωριών και σχετικής παρουσίασης/διαφανειών. Ξενάγηση στα εκθέματα και στα ενυδρεία του ΚΠΕΕ Κάβο Γκρέκο.

- Χρήση πληροφοριακού υλικού (φωτογραφίες, κείμενα, Google Earth κλπ.) για τα Κοκκινοχώρια και εντοπισμός των χωριών στον χάρτη. Αναφορά και σε άλλα μέρη της Κύπρου με παρόμοια σύσταση εδάφους.
- Παρουσίαση διάφορων γεωργικών καλλιεργειών, γεωργικών προϊόντων και των στοιχείων (σύσταση εδάφους, κλίμα κ.λπ.) που είναι απαραίτητα για αυτά προκειμένου να ευδοκιμήσουν. Αναγνώριση των ειδών που καλλιεργούνται στα Κοκκινοχώρια.
- Οι μαθητές/μαθήτριες ετοιμάζουν ερωτηματολόγιο με ερωτήματα που θα απευθύνουν στον/στη γεωργό κατά τη μελέτη πεδίου.

10:30 - 12:30 Μελέτη πεδίου σε καλλιέργειες κοντά στο Κέντρο, ανάλογα με την εποχή επίσκεψης. Ενδεικτικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πεδίο αναφέρονται πιο κάτω:

- Περιδιάβαση στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο για εντοπισμό τοπικών καλλιεργειών.
- «Συνάντηση με ένα/μία γεωργό». Οι μαθητές/μαθήτριες επισκέπτονται χωράφια με τοπικές καλλιέργειες και θέτουν στον/στη γεωργό ερωτήματα αντλώντας πληροφορίες για το επάγγελμα του/της γεωργού, τις γεωργικές εργασίες, τη διαδικασία της καλλιέργειας, τους τρόπους άρδευσης των καλλιεργειών, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κ.λπ. Ανάδειξη της ανάγκης στήριξης των κυπριακών προϊόντων.
- Ανάλογα με την περίοδο της επίσκεψης, οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν και μελετούν γεωργικές καλλιέργειες όπως πατάτες, κολοκάσια, δημητριακά, καρπούζια, ντομάτες κλπ., που ευδοκιμούν στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο και των Κοκκινοχωριών.
- Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν ένα καλλιεργούμενο φυτό και με τη χρήση οδηγού αναγνώρισης με τη μορφή «τροχού αντιστοίχισης» καταγράφουν τα χαρακτηριστικά του (π.χ. σχήμα φύλλων, είδος φύλλων, ύψος κ.λπ.).
- Δίνονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες φωτογραφίες - καρτέλες από διάφορες καλλιέργειες, στις οποίες αναγράφονται τα χαρακτηριστικά τους και οι απαιτήσεις τους σε νερό. Μετά από μελέτη των δεδομένων, οι μαθητές/μαθήτριες προτείνουν

τρόπους για ορθολογιστική διαχείριση και αξιοποίηση του νερού στις καλλιέργειες. Συζήτηση και για το φαινόμενο της υπεράντλησης νερού στα Κοκκινοχώρια.

- Διεξαγωγή μετρήσεων για μελέτη των φυσικών και χημικών χαρακτηριστικών του κοκκινοχώματος. Σύγκριση με άλλα είδη εδαφών και συσχετισμός του εδάφους με τα καλλιεργούμενα φυτά.
- Συλλογή κοκκινοχώματος και τμημάτων γεωργικών φυτών για παρατήρηση στο στερεοσκόπιο.
- Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν και αναγνωρίζουν τους τρόπους αναπαραγωγής διάφορων φυτών.
- Παιχνίδι «Τα φυτοφάρμακα στη ζωή μας». Οι μαθητές/μαθήτριες αντιλαμβάνονται ότι η χρήση φυτοφαρμάκων έχει άμεση επίπτωση στην υγεία του ανθρώπου και στη βιοποικιλότητα.

12:30 - 13:00 Δραστηριότητες επέκτασης και ανατροφοδοτικού χαρακτήρα στο πεδίο ή στο Κέντρο, με παράλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που οι μαθητές/μαθήτριες συγκέντρωσαν κατά τη διεξαγωγή της μελέτης πεδίου. Ενδεικτικές δραστηριότητες είναι οι ακόλουθες:

- Παρατήρηση κοκκινοχώματος και δειγμάτων από γεωργικά φυτά στο στερεοσκόπιο.
- Δημιουργία αφίσας για προώθηση των τοπικών γεωργικών προϊόντων.
- Διαλογική αντιπαράθεση: Οι μαθητές/μαθήτριες αναλαμβάνουν ρόλους γεωργών, εμπόρων, γιατρών και καταναλωτών και συζητούν για τα βιολογικά και συμβατικά γεωργικά προϊόντα.
- Διεξαγωγή «ραδιοφωνικής εκπομπής» με θέμα «Η γεωργία στα Κοκκινοχώρια».
- Κατασκευή κώδικα του/της αειφόρου γεωργού.
- Καλλιέργεια από τους/τις μαθητές/μαθήτριες αντιπροσωπευτικού φυτού της περιοχής σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους στο Κέντρο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους φαγητό και νερό σε μικρή τσάντα,
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εξόρμηση στο πεδίο,
- Έχουν καπελάκι και ό,τι άλλο κρίνουν απαραίτητο να έχουν μαζί τους από τα προσωπικά τους είδη,
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα,
- Τα φύλλα εργασίας, η γραφική ύλη, και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή του προγράμματος, παρέχονται από το Κέντρο.